

УДК 338.244.47:351.824.1-043.86

ПЕРСПЕКТИВИ ПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Островерх Вадим Михайлович,

здобувач вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: у дослідженні розглядаються питання промислового розвитку територіальних громад, визначається сутність термінів "громада", "територіальна громада" і "промисловий розвиток". Аналізуються ключові елементи конкурентоспроможних промислових секторів. Наводяться приклади розвинених країн і висвітлюються перспективи промислового розвитку Рададівської сільської територіальної громади Миколаївського району Миколаївської області включаючи шляхи фінансування з використанням європейських інновацій.

Ключові слова: територіальна громада, інвестиційні проєкти, промисловий розвиток, бізнес-середовище, інфраструктура

Розвиток територіальної громади як спільноти мешканців з загальними ресурсами призводить до перетворення основ її матеріального існування і соціальної організації [1].

В загальному трактуванні термін «громада» може мати кілька значень залежно від контексту, в якому він використовується. В контексті дослідження нас цікавлять особливості територіальної громади як адміністративної одиниці, з характерними особливостями, такими як: наявність автономії в управлінні своїми внутрішніми справами; фінансування від державного та місцевого бюджетів для забезпечення своєї діяльності; представництво у місцевих органах влади; розвиток території; участь громадян у прийнятті рішень, які стосуються їхнього життя та місцевого середовища [2]. Враховуючи окреслені особливості, територіальна громада відіграє важливу роль у забезпеченні розвитку та добробуту місцевого населення.

Важливою складовою економічного зростання та соціального добробуту територіальних громад є промисловий розвиток, який включає: створення сприятливого бізнес-середовища, зокрема шляхом спрощення процедур реєстрації бізнесу, надання підтримки у вирішенні адміністративних питань та забезпечення доступу до інфраструктури; розвиток промислових зон для залучення стейкхолдерів у справі розвитку виробництва на даній території та створення нових робочих місць; розвиток малого та середнього підприємництва як чинника диверсифікації економіки територіальної громади та зменшенню залежності від одного або декількох промислових секторів; забезпечення доступу до якісної освіти та професійної підготовки конкурентоспроможної робочої сили; забезпечення сталості управління та правової стабільності, як

ключових факторів інвестиційної привабливості; врахування екологічних аспектів у питаннях забезпечення стійкого територіального розвитку та збереження навколишнього середовища для майбутніх поколінь.

Окреслені елементи є вагомими складовими при створенні конкурентоспроможних та стабільних промислових секторів в територіальних громадах.

У розвинутих країнах промисловий розвиток територіальних громад має різноманітні форми і напрямки. З точки зору успішного промислового розвитку можна навести створення технологічних кластерів у Силіконовій долині, яка розташована у Сан-Франциско, США. Силіконова долина відома своєю інноваційною екосистемою, де зосереджено велику кількість високотехнологічних компаній, стартапів, університетів та дослідницьких центрів, інтенсивна взаємодія між якими сприяє обміну ідеями, колаборації та створенню нових продуктів та послуг. Це місце є привабливим для як талановитих фахівців з усього світу, так і для інвестицій у високотехнологічні компанії та стартапи [3].

У Європі промисловий розвиток громад досить різноманітний. Прикладом може бути Кембридж у Великобританії або Штутгарт у Німеччині. На території європейських країн активно підтримується розвиток малого та середнього бізнесу шляхом надання фінансової підтримки, консультацій, навчання та доступу до ринків. Впроваджуються інноваційні технології у секторі відновлюваної енергетики, енергоефективності та екологічної промисловості, що сприяє зростанню виробництва, залученню інвестицій та підвищенню якості життя мешканців [4].

Сучасна Україна характеризується кризовими явищами в місцевому розвитку. Тож у кризових ситуаціях для забезпечення розвитку вітчизняних територіальних громад необхідно вживати спеціальні заходи з урахуванням реформ, які спрямовані на покращення бізнес-клімату, стимулювання інвестицій та розвиток інноваційного сектору [5].

У якості прикладу можемо навести інвестиційні проекти, які було запропоновано для промислового розвитку Радсадівської сільської територіальної громади у Миколаївському районі Миколаївської області. Зокрема, у рамках промислового розвитку територіальної громади до військової агресії РФ проти України планувалося у с. Новобогданівка будівництво цеху з виробництва пеллетів-гранул з відходів виноградарства (виноградної лози), як альтернативне джерело для опалювання комунальних закладів громади; на території с. Старобогданівка будівництво сучасного тепличного комплексу з виробництва овочевої продукції; у с.Зарічне передбачалось 2 проекти, а саме будівництво торгово-виставкового комплексу «Аркасівський» та сонячної електростанції.

Крім передбачуваних переваг щодо розвитку названих інвестиційних проектів, які включають забезпечення міського населення робочими місцями та створення валового внутрішнього продукту, додатковими перевагами для даної територіальної громади є розбудова необхідних комунікацій, а саме

забезпечення газопостачання, водопостачання, водовідведення, потужностей електромережі, облаштування під'їзних автошляхів з твердим покриттям тощо.

Наведені перспективи вимагають комплексного підходу та активної співпраці між державними органами, бізнесом та громадськістю. Фінансування наведених проєктів можливе в рамках проєкту «Seeds of Bravery», який фінансується Європейським Союзом для підтримки українських технологічних стартапів на суму від 10000 до 50000 євро [6].

Зростання промисловості в територіальних громадах може стати ключовим фактором у забезпеченні стійкого економічного розвитку та підвищення якості життя українського населення.

Список використаних джерел:

1. Тимечко І.Р. Концептуальні підходи до розвитку територіальних громад. *Проблеми економіки*. 2019. №1 (39). С. 83-88.
2. Конституція України: Закон від 28.06.1996 р. №254к/96-вр. Станом на 01.01.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Fairlie R.W., Chatterji A.K. High-Technology Entrepreneurship in Silicon Valley. Box 7240 53072 Bonn Germany, 2011. 45 p.
4. Hautekeur G. Community development in Europe. Special Issue: *Community Development Journal*. 2005. Vol. 40, № 4. P. 385–398.
5. Ленков О.С. Антикризове управління розвитком територіальних громад: сутність та сучасні механізми. Вісник післядипломної освіти. Серія: Соціальні та поведінкові науки. Серія: Управління та адміністрування. 2023. Вип. 25. С. 150-167.
6. Seeds of Bravery: Європейська інноваційна рада надасть 20 млн євро на розвиток інновацій в Україні. Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/seeds-of-bravery-evropeyska-innovatsiyna-rada-nadast-20-mln-evro-na-rozvitok-innovatsiy-v-ukraini>

Abstract: *The study examines the issues of industrial development of territorial communities, defines the essence of the terms "community", "territorial community" and "industrial development". The key elements of competitive industrial sectors are analysed. Examples of developed countries are provided and the prospects for industrial development of the Radsadivska rural territorial community of Mykolaiv district of Mykolaiv region are highlighted, including ways of financing using European innovations.*

Keywords: *territorial community, investment projects, industrial development, business environment, infrastructure*

Науковий керівник:

Шишпанова Н. О.

*кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри публічного управління та адміністрування
і міжнародної економіки,
Миколаївський національний аграрний університет*